

1. Добре дошли в Тарбокс

– Как ти се видя новата двойка?

Пийт и Анджела Ханема се събличаха. Спалнята им в колониален стил имаше нисък таван, а дървенията беше белезникава, цвят, който бояджиите наричат „яйчена черупка“. Пролетната нощ се притискаше към студените прозорци.

– О, сториха ми се млади – отговори неопределено Анджела. Хубава трийсет и четири годишна жена с кестенява коса, тя бе понаедрияла в ханша и в кръста, но имаше чудесни, стегнати момичешки глезени и също тъй момичешка, неуверена походка, сякаш в чистия въздух се ветрееха някакви тъкани, които ѝ пречеха.

– Колко млади, кажи по-точно.

– Знам ли. Той е над трийсет, отива към четирийсетте. Тя е по-млада. Двайсет и осем. Или двайсет и девет. Да не би да вземаш данни за преброяване на населението?

Пийт се засмя неохотно. Беше набит червенокос мъж; не по-висок от Анджела, но някак по-плътен. На плоското му холандско лице, наследствена черта, напираше нещо придобито, американско – някаква виновно-смешна алчност, някакъв неизречен въпрос. Безволевиет непредвидим нрав на жена му, свенливата ѝ свежест, плод на аристократично самообладание, все още го държаха в плен. В собствените си очи той бе недодялан, а тя – изтънчена, толкова хубава и изискана, че зад всеки неин жест прозираше благост и непосредственост, които той не можеше да проумее. Когато се запозна с Анджела Хамилтън, тя беше млада жена, прехвърлила средата на двайсетте, вече излъчваща леност, с трогателен маниер да извърща бавно глава, при което се откриваше голият ѝ врат; непонятно безукорна красавица, която играеше на учителка и живееше с родителите

си в Нънс Бей, докато той с приятел от казармата работеха при баща ѝ и една от първите им работи беше строежът на пергола с изглед към океана и голямата тъмнокафява скала, която от малко по-друг ъгъл приличаше на женски профил с надиплен аностолник. Стръмен скалист бряг, просторна зелена поляна и храсти, подравнени с ножицата като дъсчена платформа. Къщата беше пълна с часовници: големи, издигащи се на право от пода, корабни – доизпипани с варак или черен лак, изящни часовници в сребърни кутии и с четири топки вместо махало. Двамата се поухажваха и мигом забравиха това, сякаш то бе някаква магия или грешка. Времето им дойде неочаквано. Часовниците гонеха и ускоряваха туптенето на сърцата, гонеха съмненията, гонеха двамата около острите ръбове и чворестите орехови подпори. Баща ѝ, човек с мъдра усмивка и строг сив костюм, не можа да се противопостави. Тя беше една от онези отрупани с блага дъщери, над която би дръзнало да предяви права само старомоминството. Продължаване на рода на всяка цена. Бащата подпомагаше всячески бизнеса на зетя. Първото дете, дъщеря, се роди девет месеца след сватбата. Девет години по-късно Пийт все още чувстваше, че една превъзхождаща го сила се стреми да го използва чрез Анджела.

Той проговори, сякаш да се защити:

– Само се чудех докъде са го докарали. Той ми се видя някак крехък и отчужден.

– И се надяваш да са я докарали докъдето и ние, нали?

Хвана го яд на хладния ѝ тих тон, възприет в момент, когато бе повярвал, че в това добре осветено, обгърнато от априлския мрак убежище тяхната интимност ще набере достатъчно пробивна сила, за да ги пренесе отвъд всякакви задръжки. Почувствал се като глупак, той каза:

– Точно така. До седмото небе.

– Ние там ли сме? – Тя сякаш бе почти готова да повярва в това.

Всеки от тях стоеше пред вратата на дрешника си вляво и вдясно от неизползваната камина с рамка от чамова облицов-

ка и лазурносиня мазилка. Къщата беше от осемнайсети век, изящен фермерски дом с осем стаи. Имотът включваше още обор, хубав правоъгълен двор и жива ограда от високи люляци. Предишните собственици имали големи момчета, та закрепиха баскетболен обръч на едната стена на обора, а отдолу направили асфалтова площадка. В другия край на тази площ от два акра се виждаха сводести дървета, които опираха в съседната овощна градина. А отвъд нея имаше кравеферма с мандра. Седем мили по-нататък по пътя се намираще градчето Нънс Бей, едно невидимо присъствие; след още двайсет мили на север се простираше Бостън.

По професия Пийт беше строител, влюбен в спретнати правоъгълни неща, и той бе заобичал тази къща с правоъгълните ѝ ниски стаи, с первазите на дюшемето и парапетите, моделирани и орнаментирани на ръка, с тънките решетки на прозорците, чиито стари стъкла, изпъстрени с продълговати мехурчета, вече синееха, с патинираните тухлени первази над камините, сякаш входове към осаждената сърцевина на времето, с тавана, който той бе облепил със сребърна изолационна хартия, та приличаше на сводеста кутия за скъпоценности или на Аладиновата пещера, със солидния, основно почистен сутерен, който преди пет години, когато се нанесоха, беше осеяно с боклуци мазе. Той обичаше да наблюдава как тази къща всеки сезон приема в обятията си лимоненожълти слънчеви ромбиди, които бавно кръжаха в нея с кръговрата на деня – като каюта на кораб, описващ широк завой. Всяка къща, всяко нещо с ограда доставяше удоволствие на Пийт, ала скромното му холандско желание да отдели една част от света и да я притежава оставаше най-пълно задоволено от този равен парцел на двеста фута зад пътя, на миля от центъра на града и на четири мили от морето.

Анджела, потомка на капитани на пиратски китобойни кораби от Ню Бедфорд, искаше имение с изглед към Атлантическия океан. И ѝ стана много мъчно, когато новата двойка в града, семейство Уитман, закупи чрез фирмата „Галахър и Ха-

нема – недвижими имоти и предприемачество“ дома, за който тя мечтаеше, имота на стария Робинсън с нескопосната лятна къща, нуждаеща се от пълен ремонт. С изглед към солените мочурища, тя бе изложена на ветровете, които нищо не можеше да спре. Миналата зима Анджела и Пийт я оглеждаха няколко пъти. Била построена като едноетажна вила около 1900 година. В началото на двайсетте години я вдигнали на подпори и отдолу построили нов първи етаж с дълго закрито антре, което не пропускаше светлината в дневната. После новите собственици пристроили крило за прислугата, чието ниво беше с две стъпала по-високо от основното.

Пийт посочи на Анджела разкапаната дървения, ронещата се гипсова мазилка, ръждясалите водопроводни тръби, старите електрически жици, чиято гумена изолация вече се разпадала, разхлопаните рамки на прозорците, проядени от животинки и от дъждовете. Оберлихтът в семейната спалня течеше. Дневната се отопляваше от една-единствена тръба, под която имаше най-примитивна пещ в измазана с кал неоградена дупка. Трябваше да се изкопае хубаво мазе. Да се измажат вътрешните стени и да се направи централно отопление. Трябваше да се смени покривът. Водосточните тръби, прозоречните рамки. Таваните. Кухнята беше овехтяла, неудобна; прислугата бе шетала в нея само лете, за да приготвя салати от омари. Откъм посоката на вятъра кедровите шинди бяха изкорубени, избелели или отнесени. Искаха им четирийсет хиляди, а на първо време щяха да са необходими поне дванайсет. Не, това беше прекалено много за него. Застанала до облицованата с плочки мивка, вперила поглед в зимния пейзаж – в пресеченото от отводнителни изкопи мочурище и трънестите островчета от глог и елша, в стоманеносиния канал зад тях, в ивицата бели като сол дюни и острия океански бряг, – Анджела най-сетне се съгласи. Да, прекалено много е.

Сега Пийт мислеше за къщата, от чиято покупка се беше отървал и при чиято продажба получи своя дял от печалбата, а домът, на който бе стопанин, го изпълваше с консервативна

радост. Той чувстваше около себе си симетрията му, тя му даваше опора. Представи си двете си кръглолики дъщери, които спяха под неговия покрив. И изпита наслада при вида на тялото на жена си, така добре узряло.

След като откопча перлената си огърлица за коктейли, Анджеला засъблича през глава роклята си с черно плетено деколте. Но меката вълнена тъкан се закачи във фибите ѝ. Докато тя се мъчеше да я освободи, електрическата светлина хвърляше зигзагообразни отблясъци по найлоновия ѝ комбинезон, а статичното електричество го залепи за хълбока ѝ. Комбинезонът се вдигна и разкри горния край на чорапите и жартуерите. Така, без глава, Анджеला беше пълнокръвна телесна форма, сладостна и плътна.

Чувстващ любовта си накрънена, той я обвини:

– Ти не си щастлива с мен.

Тя се освободи от набралата се рокля и се извърна към него. Лампата на бюрото с надиплен ленен абажур насичаше със сенки линията под брадичката ѝ. Анджеला остаряваше. Преди година би отхвърлила такова обвинение.

– Как да бъда щастлива – попита го, – когато ти флиртуваш с всяка жена, която зърнеш?

– Която зърна? Така ли?

– Разбира се. Знаеш, че е така. Едра или дребна, стара или млада, не прощаваш на никоя. Дори на жълтокожи като Бернадет Онг. Дори на горкото пиянде Беа Герин, която и без това си има достатъчно главоболия.

– А пък ти ми се видя много щастлива, докато разговаряше цяла вечер с Фреди Торн.

– Пийт, не можем да ходим на гости залепени гръб за гръб. Чувствам се отвратително, когато се приберем. Ненавиждам начина, по който живеем.

– Може би предпочиташ да ходим залепени корем за корем. – Той се беше разсъблякъл до кръста и тя отвърна поглед от опънатата гола кожа – същински щит, с кръстовиден герб от кехлибарени косми. – Кажете ми, за какво толкова си говорите с

Фреди цели часове? Свирате се в ъгъла като деца, които играят на криеница.

Той направи крачка напред с присвити очи, зачервени от партито. Тя устоя на порива да отстъпи, защото знаеше, че това застрашително поведение е молба, която може да завърши в леглото.

Вместо да се отдръпне, Анджела подпъкна ръка под комбинезона, за да откопчае жантиерите си. Този жест, толкова уязвим, го обезоръжи. Пийт се спря пред камината и босите му нозе изстинаха от гладките тухли.

– Той е шантав – подметна тя за Фреди Торн. Беше притиснала брадичка в ключицата си, та гласът ѝ прозвуча тихо; протегнатите надолу ръце събраха гърдите ѝ в тъмна гънка. – Но говори за работи, които интересуват жените. Готвене, психология, зъбите на децата.

– Какви психологически теми предъвка?

– Ами тази вечер говореше за това как всички ние гледаме един на друг.

– Кои ние?

– Знаеш кои. Ние, брачните двойки.

– Фреди Торн не вижда в мене друго освен пиене на аванта.

А в тебе вижда само разкошен дебел задник.

Тя пренебрегна този комплимент.

– Според него ние сме кръг. Вълшебен кръг от глави, които искат да прогонят нощта. Каза ми, че го обзема страх, ако не ни види в края на седмицата. Той смята, че всеки от нас се е превърнал в черква за останалите.

– Защото самият той не ходи на черква.

– Добре де, Пийт, ти си единственият, който ходи. Ако не смятаме католиците.

Католиците, с които общуваха, бяха семейство Галахър и Бернадет Онг. Семейство Константин се беше отказало от вярата си.

– Черквата – каза Пийт – е източник на моите изумителни мъжки качества. Тя вдъхва чувство за грях, от което мускулите

ми се втвърдяват. – И както беше по панталони, той се наведе изведнъж, опря се на разперените си длани и изправи нагоре крака. Изопнатите им пръсти сочеха върха на коничната му сянка върху тавана; жилите на шията и на ръцете му се издуха. Анджела извърна глава. Беше виждала този номер неведнъж. Той отскочи и стъпи устойчиво на пода; мълчанието на жена му го притесни. – Слава тебе, Исусе! – възкликна Пийт и изръкопляска на себе си.

– Шшшт! Ще събудиш децата.

– Защо да не ги събудя, те как ме събуждат, тези малки кръвопийки? – Той коленичи и пропълзя до леглото. – Тати, тати, събуди се, тати! Неделният вестник пристигна, познай какво има. Жаклин Кенеди родила бебе.

– Толкова си жесток – каза Анджела и продължи да се съблича внимателно, като отстраняваше с ръце невидими пречки. Тя отвори вратата на дрешника тъй, че тялото ѝ се скри от погледа на мъжа ѝ. Но гласът ѝ се носеше свободно. – Освен това Фреди смята... че от това децата страдат.

– От кое?

– От живота, който водим.

– Защото съм принуден да се сношавам с други, щом не ми даваш да се сношавам с тебе.

– Ако мислиш, че този подход е пътят към женското сърце, ще има още много да учиш.

Пийт мразеше да му говори така; напомняше му за годините преди женитбата, когато тя беше детска учителка.

– А защо да не страдат децата? – попита я. – Те би трябвало да страдат. Как иначе ще се научат да бъдат добри?

Той смяташе, че поне по този въпрос е по-компетентен от нея и че без него тя ще възпита дъщерите им така, както сама е била възпитавана – да живеят в един несъществуващ свят.

Анджела бе решена да му отговаря сериозно, докато търпението ѝ убие желанието му да се заяжда.

– Страданието им е с положителен знак – каза тя. – Ние се отнасяме към тях с толкова изтънчено пренебрежение, че дори

не го забелязват. Не ги тормозим, само ги отбягваме. Например Франки Апълби е умно дете, но от него нищо няма да излезе, Джонатан на Малките Смит го пребива от бой, защото родителите им са винаги заедно.

– Глупости! Та нали всички ние живеем в този тъп затънтен град заради децата.

– Да, но удоволствията оставяме за себе си. И само влачим децата насам-натам. Миналата зима не можах да отидат поне на един ски излет, горките, само зъзнеха на опашката пред барчето на влека. Цяла зима двечките искаха да видят в неделя някой музей, хубав топъл музей с препарирани птици, но ние не ги заведохме, защото, ако отидехме с тях, в нашата компания можеше да се случи нещо интересно или ужасно и ние да го пропуснем. Накрая ги заведе Ирене Солц, Бог да я благослови, иначе никога нямаше да отидат. Ирене ми допада, единствено тя от всички нас е запазила някак си свободата си. Запазила я е от пошлостта.

– Колко пи тази вечер?

– Работата е там, че Фреди не ме остави да се наговоря.

– Той е шантав – подхвърли Пийт и задушен от смътното чувство, че е пренебрегнат, решил да получи поне платимата цена на твърдия отказ, прескочи тухлите пред камината, сякаш бяха уличка в Делфт, и с един ритник затвори вратата на дрешника ѝ, която едва не удари Анджела. Тя беше гола.

Той също. Ръцете, краката, главата и гениталиите му бяха за по-едър мъж, сякаш създателят му, виждайки, че изстиващото тяло е твърде малко, е инжектирал една последна доза плазма, която в тези части се е втвърдила и натejala. Със загрубелите си от работа закривени длани и с акробатичния си, малко приведен гръб той имаше вид на човек, който съзнава, че носи силен, тежък заряд.

Анджела потрепера и сега стоеше като замръзнала, закрила с една ръка гърдите си. Светъл триъгълник като поръсен с цветен пращец, следа от банския ѝ костюм през лятото, открояваше разкошните ѝ срамни части. Леко отпуснатото ѝ корем-

че напомняше за нейните бременности. На краката ѝ с плътни бедра синееха разширени вени. Но фините ѝ заоблени ръце бяха съвсем хармонични и приличаха на момичешки; белите ѝ стъпала имаха висок свод и малките кутрета не докосваха пода. Шията ѝ, китките и окосменият триъгълник като че бяха опорни точки за чудесен устрем към полет, но подобно на Ева пред параден вход тя се свиваше от срам и не помръдваше. Сините ѝ ириси отразяваха светлината като котешки. От кожата ѝ лъхаше ненавист. Той не смееше да я докосне, въпреки че езикът му пресъхваше от близостта на тази хубост. Телата им стояха като прекалено пищни дрехи. Пийт усети в глезените си течението от камината и започна да долавя нощта отвъд сгърчените ѝ рамене – един простор, притиснал се плътно към старите стъкла с мехурчета и към решетките на прозорците, мрак, зареден с болката на първия растеж и с увисналите скелети на Девата, Лъва и Близнаците.

– Грубиян – каза тя.

– Прекрасна си – отвърна той.

– Там е бедата. Смятам да си сложа нощницата.

Попаднали във врявата между светлина и стени, двамата въздъхнаха, облякоха се и се мушнаха в леглото изтощени.

Както винаги след такива събирания Пийт не можеше да заспи лесно. Като малък рядко го водеха на гости, та сега след всяко гостуване се чувстваше превъзбуден, измъчен. Взе да се гали сам, за да му се доспи. Жена му до него бе вече труп. Тя твърдеше, че никога не сънува. Съжалително пхна ръка под памучната ѝ нощница, чийто допир почти не усещаше, и заразтрива мекия ѝ топъл гръб с надежда да предизвика в дълбините на съня ѝ въртоп, флуидна приказка, която тя да разкаже на себе си и да си я спомни сутринта. Тя ще бъде долина, а той – пясъчна буря. Ще бъде нежен лъв, който се къпе в нейната река. Не можеше да повярва, че тя никога не сънува. Как е възможно човек да не сънува? Той винаги сънуваше. Предната нощ сънува, че е стар свещеник, който обикаля енорията си. Като върве-

ше из полето, пресече скоростната магистрала и дълго чака на разделителната линия по средата ѝ. Докато стоеше, видя пред себе си долина с малки селски къщи, от чиито комини се виеше дим. Трябваше да посети тези хора. Той прекоси останалата половина от магистралата и изпита облекчение, когато до него сиря полицай на мотоциклет и го арестува, като му говореше на немски.

Тази вечер семейство Апгълби устрои купон в чест на новата двойка, как бяха, да, Уитман. Франк се познаваше с Тед или Дан от Ексетър или Харвард: все едно че Пийт гледаше парник, чиито стъкла са напръскани с бяло, за да не прониква слънчевата светлина. Той се отказа от парника. Не искаше да мисли за парника. Та това е скала.

Вече схванати, пръстите му се умориха от опитите да дари жена си със съновидение: пеленаче в реката Анджела, Мойсей в нилската утрин, намерен приклепен в шумолящия папирус, египетски прислужнички, кръшни станове, самотен лотос, леснодостъпни. Сексуалната част на природата преди Христа. „Грубиян.“ Кучка. Заела три четвърти от леглото, сякаш си е изпълнила задължението. Диша с отворена уста. Думи, само думи. Девственици, забременели през ухото. Ще ми разправя за психология. Той предпочете да погали себе си още веднъж. Размекната свещ. Спаружена работа. А на младини го пърчеше когато си поиска. Само при мисълта за цепка или когато в час слънчев сноп стопли бедрото му. Стани да декламираш: *Човек без дъх, с душа умряла*. Целият клас се кискаше, а той се свиеше на мястото си. Момичето на съседния чин носеше ленени блузки, толкова тънки, че прозираха презрамките на сутиена му, и с толкова изрязани ръкави, че се виждаха подмишниците му. Бръснати. Войт. Анабел Войт. Един мъж и една Войт. По холандски става лесно. Тя се омъжи за собственик на птицеферма от околностите на Гранд Рапидс. Леле, какво връхче имаше езикът ѝ, пъргаво и грапаво! Веднъж след една танцова забава тя му удари няколко езика в колата, спряла при кариерата, и той се изпразни в гащите. Много силно тогава, нали

каналът беше по-тесен, а той – по-скорострелен. Не ходеше с нея, но как да устои на лъскавите ѝ гащички, на далечния дъх на торф, на шумоленето на кринолина, на танците? Бърз като живак, тъмният ѝ език влизаше сочен под неговия. Тялото му предаваше вестта от нерв на нерв. Ставаше му само за миг. Допир. Восъчно цветче, положено върху възглавничката на чувствени охкания; събуди се. Алкохол. Гадост, която те зашеметява. Забавя кръвообращението ти, понижава мускулния ти тонус. Той се обърна, притисна възглавницата и се изопна по гръб, като отново и отново се мъчеше да следва някаква невидима посока, посоката на света, съдбата. Я се отпусни! Представи си купона! Кълчотене. Плешивият Фреди Торн поставя плочата с проблясваща влажна самодоволна усмивка. Дебелак. *Onaaa: давайте сега!* Туист. Терапия, от която всички изглеждат ужасно. Те застаряват отвратително, гостувайки си взаимно. От жените само Каръл я бива, тазът ѝ описва чисти осморки, ръцете, сякаш тънки ножове, се движат свободно, прехвърля тежестта от крак на крак, чатка нечуто с език, по чорапи е, тясна, зажадняла, с вид на хубава кльощава гимназистка, тя е по-близо до него в социално отношение, движенията ѝ са изискани, чисти, не мисли за тях, клепачите ѝ са елегантно притворени, тъй че сигурно вижда като в мъгла Франк Апълби, който подскача срещу нея без логика в тазовите движения и мучи нещо, озъбен така, че венците му се виждат, с лош дъх и неприятен дезодорант. Всички се кълчотят, танцуват туист. Колко са смешни черните крака на Смит Малкия. Джорджин е стиснала зъби, сякаш ѝ бият втори сервис. Анжела, твърде размякната, по-скоро се клати. Галахър е подрипваща марионетка. Джон Онг ги наблюдава по-грезвен и пуши мълчаливо усмихнат. Той се обръща към Пийт и му вика нещо, но в шумотевницата се чуват само гласните. Пийт си дава сметка, че кореецът струва повече от всички други в тази блъскаща се тълпа, но не може да разбере какво му говори: *Който никога не е казал на себе си.* Ето я и Бернадет, широка плоска жена в две измерения, от Балтимор, наполовина японка, наполовина католичка, тя се обръща

към Пийт: *Туйст?*. В претъпканата клатеща се стая, детската стая на семейство Апълби, изписана с розови патета, Бернадет се бута в него, блъска го с копринената си плоскост, кръстчето ѝ подскача в плитчината между гърдите, а тя продължава да го тласка с бедра и ръце, тази жълта заплаха. *Онааа! Бум!* Подобре фокстрот. Какви глупаци са, ще се издушат, тук става прекалено *тъпо*. Прозорците са боядисвани затворени. Стени от книги.

Пийт, смелото холандче, имаше чувството, че е надвиснала грозна опасност над приятелите му в този град, където се озова само защото Анджела носеше името Хамилтън. Мъжете тук вече нямаха перспектива, а жените бяха престанали да раждат. Оставаха им само алкохол и любов. Докато танцуваха към Кони Франсис, Беа Герин бе увиснала пиана на рамото му така, че кракът и вратът го заболяха, а запотените ѝ гърди оставиха петно върху ризата му и тогава тя май го попита защо не иска да я шиба. Не беше сигурен дали каза това, но то му прозвуча на холандски, както го бе долавял от родителите си, когато си говореха в задната стая на парника. Пийт, американчето, не разбираше за какво става дума. Но обичаше да стои при тях в прекалената топлина, да наблюдава едрите оцапани палци на баща си, които натъпкваха мъх, бледите чевръсти пръсти на майка си, които увиваха саксиите във фолио и забиваха зелените клечици за цените. Веднъж, още с очите на дете, Пийт заразглежда макарите с книжни ленти, кутиите с разноцветни камъчета и едър пясък за саксийките с кактуси и теменужки, порцелановите къщички и фигурки на животни със светъл отблясък на муцунките, чекмеджето, пълно с купчинки визитни картички, на които с едър сребрист шрифт пишеше ХАНЕМА, неговото име, събрало в буквите си цялата му съдба, *о, аз съм вече мъж, голям мъж*. До канцеларията в задната стая, където мама гласеше саксиите, а тате плащаше сметките си, имаше студени, запотени врати, зад които се боядисваха хартиените рози и карамфили и стояха на хлад прекрасни перуники и гладиоли, уви, мъртви. Пийт се протегна, промени положението си и заличи парника и купона.